

Den Haag

Sociaal-economisch Herstelplan Corona

1^e Voortgangsrapportage

Den Haag, april 2021

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Opbouw voortgangsrapportage	4
3	Sociaal-economisch Herstelplan Corona: doelen en reikwijdte samengevat	5
4	Voortgang corona-relevante dossiers	6
5	Voortgang op de 7 interventies	9
5.1	Meedoen door werk scholing en begeleiding	9
5.2	Ondernemersklimaat voor nu en later	11
5.3	Onderwijs en perspectief voor de jeugd	13
5.4	Bouwen en verduurzamen voor en door onze inwoners	16
5.5	Kwetsbare inwoners sociaal en vitaal	18
5.6	Impuls aan bezoekerseconomie en binnenstad	20
5.7	Voorkomen van problematische schulden	22
6	Slotalinea	24

1 Inleiding

Op 29 oktober 2020 heeft het college het Sociaal-economisch Herstelplan Corona (“Samen solidair en sterker uit de crisis”) samen met de 8-maandrapportage en de 2e maatschappelijke impactanalyse aan de raad aangeboden (RIS306618).

Bij de aanbidding van het herstelplan is aangegeven dat het college periodiek aan de raad rapporteert over de voortgang van interventies, gekoppeld aan de planning-en-controlcyclus en binnen de gebruikelijke afspraken rond de bevoegdheidsverdeling tussen raad en college (begroting, 4- en 8-maandsrapportages en rekening). Dit zorgt ervoor dat de raad voldoende betrokken is bij de voortgang en eventuele bijsturing van de oorspronkelijke plannen. Die bijsturing zal afhankelijk zijn van het verloop van de gezondheidscrisis, de maatschappelijke impact van alle getroffen maatregelen en de financiële mogelijkheden, door onder andere steunpakketten van het Rijk en het resultaat van de lobby.

Tegen deze achtergrond wordt onderstaand voor de eerste keer gerapporteerd over de voortgang van het Sociaal-economisch Herstelplan Corona.

Met grote regelmaat bericht het college over de stand van zaken in de aanpak van het coronavirus. In raadsmededelingen wordt de raad, in combinatie met beraadslagingen daarover in de raadscommissie Bestuur en de gemeenteraad, steeds geïnformeerd over de meest actuele informatie over de ontwikkelingen in de aanpak coronavirus. In deze serie raadsmededelingen zijn de

afgelopen tijd ook actualiteiten aan de orde geweest over onderwerpen die deel uitmaken van de inhoud van het Sociaal-economisch Herstelplan Corona.

Corona maakt meer en meer onderdeel uit van de gemeentelijke beleidscyclus. Bij vele beleidsafwegingen en -voorstellen wordt expliciet ingegaan op specifieke corona-impact en wordt getracht een zo goed mogelijk reactie daarop te ontwikkelen. De verschillende periodieke corona-impactanalyses en andere signalen vanuit de stad vormen hiervoor zeer nuttige input.

Gelijktijdig met het aanbieden van deze voortgangsrapportage wordt ook de jaarrekening aangeboden. Het spreekt voor zich dat ook in de jaarrekening 2020 op diverse plaatsen de coronapandemie aan de orde is gekomen. In de jaarrekening ligt het accent op de financiële verantwoording, ook voor wat betreft de coronagelden.

Deze voortgangsrapportage spitst zich toe op de reikwijdte van het herstelplan.

Het is de intentie dat deze 1^e voortgangsrapportage een zelfstandig leesbaar document is, vandaar dat in hoofdlijnen teruggegrepen wordt op de inhoud en reikwijdte van het herstelplan.

1. Zie hiervoor paragraaf 1.4 van de jaarrekening. Hierin wordt het gemeentebrede effect van de coronacrisis op de begrotingsrealisatie in kaart gebracht en wordt stilgestaan bij de impact die de crisis in 2021 kan hebben en welke stappen de gemeente neemt.

2 Opbouw voortgangsrapportage

De voortgangsrapportage is als volgt opgebouwd:

- Allereerst worden de doelen en reikwijdte van het herstelplan kort samengevat (par. 3)
- Daarna wordt nader ingegaan op enkele ontwikkelingen, op het terrein van rijkssteun, gemeentelijke steunpakketten, lobby ontwikkelingen met Corona-raakvlakken, e.d. (par. 4)
- De kern van de voortgangsrapportage wordt gevormd door de beschrijving van de stand van zaken rond de 7 extra interventies voor herstel (par. 5)
- De rapportage sluit af met een korte vooruitblik (par 6.)

3 Sociaal-economisch Herstelplan Corona: doelen en reikwijdte samengevat

Horizon

Met het in het najaar van 2020 uitgebracht plan anticipeerde het college op de gevolgen van corona. Met alle onzekerheden die er toentertijd bestonden en in de wetenschap dat de gemeente niet alle problemen op kan lossen. Het herstelplan schetste de plannen voor de korte termijn met een directe, positieve impact op onze stad. En tegelijkertijd wordt met het plan voorgesorteerd op de lange termijn: het opvangen van de lange termijn gevolgen van de coronacrisis in combinatie met de inzet op de lange termijn ambities van en voor de stad en de regio.

Herstelplan in de bredere gemeentelijke context

Via het herstelplan zijn middelen vrijgemaakt, afkomstig vanuit de financiële Coronabuffer (RIS305712), bovenop de reguliere programmagelden. Bij het uitbrengen van het herstelplan bedroeg de omvang van de buffer € 133,1 mln. Deze buffer is bedoeld voor de jaren 2020 en 2021 en wordt specifiek ingezet voor incidentele en onafwendbare corona-uitgaven die niet gedekt zijn vanuit de reguliere programmagelden. Dit zodat de reguliere beleidsprogramma's en gemeentelijke ambities uitvoerbaar blijven.

In het herstelplan hebben we aangegeven de krachten te willen bundelen, binnen het stadhuis en met de strategische partners in de stad en regio. En dat vereist een sturing waarbij de integraliteit goed wordt geborgd. De voorgenomen lichte programmasturing heeft bij de opstart zijn waarde bewezen: de uitvoering ligt in de lijn en de programmasturing zorgt voor behoud van integraliteit en focus.

Eén van de punten waar nu hard aan gewerkt wordt is het ontwikkelen van goede en snelle 'voertuigen' om de activiteiten/geldstromen in te zetten met inbegrip van de noodzakelijke verantwoording. We willen daarbij zo veel als mogelijk voorkomen dat er een wildgroei aan verschillende gemeentelijke regelingen zou ontstaan.

De herstelstrategie bouwt voort op de reeds geformuleerde ambities en ingezette koers. Zo draagt de economische visie van Den Haag bij aan brede, maatschappelijke opgaven in de stad en de regio. Die regionale samenwerking en aanpak zijn van groot belang. Eerder heeft het college de groeivisie extra kracht bijgezet met de besluitvorming over de inzet van de Eneco-gelden. De komende jaren wordt de opbrengst van de Eneco-verkoop ingezet om de groeiambities te verwezenlijken.

4 Voortgang corona-relevante dossiers

In het herstelplan hebben we de concrete interventies in een bredere context geplaatst. In deze paragraaf geven we een beeld van de voortgang van diverse dossiers die een rechtstreekse relatie hebben met de gemeentelijke aanpak corona op kortere en langere termijn.

Woningbouwimpuls

In het najaar heeft het Rijk, in het kader van de 1e tranche woningbouwimpuls € 71 mln. beschikbaar gesteld ten behoeve van de volgende Haagse projecten: Dreven/Gaarden/Zichten Fase 1, Haagse Asfaltcentrale en HS kwartier.

Medio februari 2021 is de 2^e tranche vastgesteld; voor Den Haag zijn de volgende drie projecten (met in totaal 2.357 woningen) gehonoreerd: Assumburgweg/LEVELS, De Venen, ICT Security Campus fase 1. De extra rijksimpuls bedraagt € 16,5 mln. Er volgt nog een 3^e en laatste tranche.

Met de Regeling Woningbouwimpuls stimuleert het kabinet de bouw van betaalbare woningen voor starters en mensen met een laag en middeninkomen. Deze impuls richt zich op het versneld ontwikkelen van grote woningbouwlocaties waar ten minste 500 woningen gebouwd worden. Hiermee worden belangrijke stappen gezet in het terugdringen van het woningtekort en wordt eraan bijgedragen dat er ondanks de coronacrisis daadwerkelijk doorgebouwd wordt.

Steunpakket Haagse culturele sector

In 2020 is een steunpakket van in totaal € 6,8 miljoen beschikbaar gesteld (voeding door rijks coronabijdragen en vanuit het programma Cultuur). De steun liep via subsidieregelingen (RIS305854, RIS306277) en culturele

instellingen, broedplaatsen en kunstenaars die vastgoed huren van de gemeente kregen acht maanden huur kwijtgescholden (RIS307131). Voor het jaar 2021 is eveneens additioneel geld beschikbaar gesteld om corona-effecten in de culturele sector op te kunnen vangen (€ 8,35 miljoen). In nauwe samenspraak met de Haagse lokale cultuursector is hier een invulling aan gegeven die maximaal rekening houdt met de lokale noden. Het pakket bestaat uit huurkijtschelding, het creëren van een herstelfonds 2021 ter voorkoming van coronagerelateerde exploitatietekorten, een subsidie-regeling Investeren in cultuur en diverse andere acties gericht op het weer op gang krijgen van de sector c.q. het ondersteunen van makers (zie voorts brief aan de voorzitter van de commissie samenleving; RIS308014).

2e steunpakket gebruik gemeentelijk vastgoed

De gemeente verhuurt eigen vastgoed aan instellingen, bedrijven en verenigingen die daarvoor een marktconforme huur betalen. Op 27 oktober 2020 besloot het college om een groot deel van de huurders van gemeentelijk vastgoed steun aan te bieden door het gedeeltelijk kwijtschelden van huur. Gelet op het aanhouden van de lockdown besloot het college recent om een vergelijkbaar 2^e pakket samen te stellen. Dit heeft betrekking op: (onder)huurders van gemeentelijke panden met bedrijfsmatige activiteiten in de sector horeca, winkels/dienstverlening/opleiding, congresfuncties, amateurverenigingen,

sportaccommodaties, strandpaviljoens, zwembaden, sporthallen en marktondernemers van de Haagse markt.

Garantiefonds evenementen

Mede als resultaat van een lobby vanuit de evenementenbranche en de gemeenten is er een garantiefonds in het leven geroepen. Met een subsidieregeling staat het Rijk garant voor gemaakte kosten wanneer het evenement door coronabeperkingen onverhoopt niet door kan gaan. De organisatie ontvangt in dat geval het grootste deel (80%) van de kosten terug als gift, de overige kosten worden vergoed in de vorm van een lening. Er is € 385 miljoen voor deze regeling gereserveerd. Hierdoor komt er voor de sector en de samenleving meer perspectief en zekerheid. Er kan dankzij deze garantie nu al gestart worden met de organisatie van evenementen, zodat deze weer plaats kunnen vinden zodra dat veilig en verantwoord is.

Nationaal Programma Onderwijs

De huidige generatie leerlingen en studenten verdient, ondanks de coronacrisis, alle kansen op volwaardig onderwijs en een goede toekomst. Daarom heeft het kabinet besloten tot een Nationaal Programma Onderwijs. Hiervoor wordt in totaal € 8,5 mld. geïnvesteerd. En daarnaast € 645 mln structureel om de hogere studentenaantallen te compenseren. Het Nationaal Programma Onderwijs is gericht op herstel én ontwikkeling van het onderwijs, op het inhalen én compenseren van vertraging, en op het ondersteunen van iedereen in het onderwijs die het moeilijk heeft. De gemeente zal met het onderwijsveld overleggen over raakvlakken tussen de primaire onderwijstaken en taken waar de gemeente een bijkomende rol bij speelt. Denk hierbij aan mentale ondersteuning door meer studie- en studentbegeleiding voor de persoonlijke ontwikkeling en studievoortgang.

Vergoeding gemeentelijke coronakosten

Onder regie van VNG zijn de gemeenten continu in gesprek met ministeries en het kabinet over de compensatie van gemeenten voor de kosten die zij maken als gevolg van de coronamaatregelen.

In de jaarrekening zijn de afgesproken en reeds uitgekeerde bedragen voor het begrotingsjaar 2020 verantwoord, tot en met de decembercirculaire. Zie hiervoor paragraaf 1.4 van de jaarrekening.

Bij brief van 26 maart 2021 gaf de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, vooruitlopend op de meicirculaire 2021, een overzicht van aanvullende compensatiemaatregelen van de afgelopen maanden. Het betreft:

- de uitbreiding van het economisch steun- en herstellepakket van 21 januari 2021
- het aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl van 12 februari 2021
- de verdeling van de beschikbaar gestelde gelden afvalverwerking en de TONK
- de extra middelen die in december ter beschikking zijn gesteld voor het Jeugdpakket voor het welbevinden van de jeugd.

Gemeenten blijven zich inzetten om zowel meer kosten als batenvermindering gecompenseerd te krijgen. Er is een principe afspraak met het Rijk om in voorjaar 2021 de balans op te maken om te komen tot reële compensatie. Specifiek ten aanzien het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl wordt ook de samenwerking gezocht met GGD-Haaglanden.

Fondsvermogen Regionale

Ontwikkelingsmaatschappijen

Het kabinet stelt als onderdeel van het nieuwe crisis- en herstellepakket € 150 mln. beschikbaar om het fondsvermogen van de Regionale

Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM) te versterken. Dit bedrag is nodig om innovatieve Mkb'ers de mogelijkheid te geven om te blijven investeren in groei en innovatie. Nadrukkelijke voorwaarde is cofinanciering door medeaandeelhouders. Voor de ROM waar Den Haag medeaandeelhouder is (InnovationQuarter) zou dit gaan om een bedrag van circa € 31,8 mln. vanuit het kabinet, met een nog te bepalen bijdrage van de diverse aandeelhouders. Inmiddels heeft het Haagse college € 2 mln. vanuit het budget zorginnovatie hiervoor beschikbaar gesteld.

Lobby Regio, Rijk en Europa

Hierboven zijn enkele regelingen, fondsen en steunpakketten omschreven die in de afgelopen periode zijn opgezet. Mede als gevolg van de lobby die wij voeren, onder andere samen met (publieke en private) partners, in de regio, met de G4 en met de VNG. Wij blijven uiteraard inzetten op deze lobby en besteden daar ook extra aandacht aan door een uitbreiding op de lobbycapaciteit bij de gemeente. Naast de bovengenoemde resultaten werkt Den Haag met 80 partijen samen in de Groeiagenda Zuid-Holland. Vanuit deze Groeiagenda zijn proposities ingediend voor de eerste tranche van het Nationaal Groeifonds. Op 9 april jl. heeft het kabinet de toekenningen voor van de 1e tranche bekend gemaakt. In totaal is € 4.117 mln. aan projecten toebedeeld (toegekend, dan wel voorlopig toegekend, dan wel gereserveerd), en het budget was zwaar overtekend (aanvragen bedroegen ongeveer € 25 miljard. Een conclusie die kan worden getrokken is dat onze regio bovengemiddeld goed gescoord heeft in deze 1e tranche. Het Rijk reserveert € 1 mld. voor viersporigheid op de lijn Leiden-Dordrecht, als onderdeel van het programma MOVV, waarvan € 400 mln. is bestemd voor het gebied rondom Laan van NOI. Er is € 267 mln. toebedeeld aan Artificial Intelligence. Dit is een nationale agenda waar ook projecten vanuit Den Haag en de regio onderdeel uitmaken. De toekenning van € 600 mln. voor Quantum

landt voor een belangrijk deel in Delft. En de regio profiteert ook van de toekenningen voor o.a. regeneratieve geneeskunde, gezondheidsdata & innovatie, Leven Lang Ontwikkelen en groene waterstofprojecten. Ook bereiden we ons voor op het Europese herstellfonds (Faciliteit voor Herstel en Veerkracht) waarvan ongeveer € 5,5 mld. voor Nederland beschikbaar zal komen.

5 Voortgang op de 7 interventies

Het college heeft in het herstelplan 7 extra interventies opgenomen. Dit, naast de inzet in de verschillende programma's, de samenwerking met partners en andere overheden en de investeringen waarmee we ook hard werken aan om de coronacrisis en de gevolgen ervan het hoofd te bieden.

De zeven interventies omvatten een samenhangend pakket van extra activiteiten om samen met partners en inwoners een extra

stimulans te geven aan het herstel. Hieronder wordt per interventie de voortgang vermeld.

Dat leidt tot het volgende overzicht van 7 extra interventies voor herstel:

1	Meedoen door werk, scholing en begeleiding
2	Ondernemersklimaat voor nu en voor later
3	Onderwijs en perspectief voor de jeugd
4	Bouwen en verduurzamen voor en door onze inwoners
5	Kwetsbare inwoners sociaal en vitaal
6	Impuls aan bezoekerseconomie en binnenstad
7	Voorkomen van problematische schulden

5.1 Meedoen door werk scholing en begeleiding

Het gewenste resultaat van deze interventie uit het sociaal-economisch Herstelplan

Meedoen is essentieel voor individu en samenleving. Iedereen moet mee kunnen doen en levert een bijdrage. Ieder neemt daarin zijn verantwoordelijkheid. Je bent aan het werk, bezig met onderwijs, om- of bij scholing, of je participeert op een andere manier. Deze crisis raakt veel mensen in hun werksituatie. We gaan zoveel mogelijk voorkomen dat stadsgenoten stilstaan en aan de zijlijn blijven of komen te staan en we maken een inhaalslag. Dit doen we door: (i) programma's en activiteiten waarmee we jeugdwerkloosheid nog harder te lijf gaan, (ii) het ondersteunen van broodnodige "werk-naar-werk"-programma's en (iii) initiatieven waarmee we geïsoleerde, kwetsbare groepen blijven proberen te betrekken in de Haagse maatschappij.

Door de steunpakketten van het Rijk zien we dat de werkloosheid nog niet zo hard is opgelopen als aanvankelijk was verwacht. Dat is goed, maar neemt niet weg dat sommige groepen fors worden getroffen en dat we ons moeten voorbereiden op de periode nadat de steunpakketten aflopen.

We zien dat de werkloosheid onder jongeren oploopt. Met het maatschappelijk middenveld wordt nauw samengewerkt om zoveel mogelijk jongeren te bereiken en gezamenlijk een passend aanbod te bieden zodat jongeren zo snel mogelijk weer in een stabiel vaarwater terecht komen. Daar waar nodig creëren we nieuw aanbod. Voor het vergroten van hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, beginnen we met stageplekken en leerwerkplekken.

Sociaal ondernemers hebben een belangrijke rol bij het bieden van werkkansen en bij de om- en bijscholing van mensen. Daarom wordt er op dit moment gewerkt aan de Challenge Sociaal Ondernemers. Hiermee wordt de groep sociaal ondernemers uitgedaagd om innovatieve oplossingen aan te dragen ter vergroting van de arbeidsparticipatie in Den Haag en extra werkkansen te bieden aan kwetsbare burgers. De voorbereidingen voor deze Challenge worden in het tweede kwartaal van 2021 afgerond waarna er zo snel mogelijk van start kan worden gegaan.

Voor inwoners die, o.a. door de coronacrisis, de stap naar werk of omscholing nog niet kunnen maken is extra dienstverlening ingezet om te voorkomen dat ze aan de zijlijn blijven staan.

Voor deze aanpak, onder de naam 'Maatschappelijk Fit' is extra capaciteit vrijgemaakt.

In de afgelopen periode is veel nadruk gelegd op het opstarten van een aantal grotere (preventieve) projecten, zoals het Werkklokje en het project Heroriëntatie Ondernemers.

Alle projecten worden gekenmerkt door een forse, positieve impact op de werkkansen en de maatschappelijke positie van (kwetsbare) burgers en effecten op korte termijn.

Er is in het eerste kwartaal van 2021 in regionaal verband een mobiliteitsteam opgezet dat crisisdienstverlening biedt aan mensen die door corona hun baan dreigen te verliezen of recent hebben verloren. Het doel is dat zoveel mogelijk mensen direct van de ene baan naar de andere baan gaan, zonder in een uitkering terecht te komen. In het regionale mobiliteits-team zitten werkgeversorganisaties, vakbonden, gemeenten en het UWV. Zij werken nauw samen met onderwijsinstellingen.

Bij de gemeente zijn de eerste studenten geplaatst op een stageplaats en de eerste kandidaten op een werkervaringsplaats. Daarnaast zal er in 2021 een ontwikkelprogramma worden opgesteld voor de stagiairs en werkervaringskandidaten. Aandachtspunt daarbij is dat ook de gemeentelijke organisatie te maken heeft met thuiswerken; dat bemoeilijkt het inwerken en begeleiden van stagiaires en personen die werkzaam zijn op werkervaringsplekken.

Project Werkloket PPS

Het project Werkloket PPS startte in het laatste kwartaal van 2020 en de preventieve impact van dit project wint snel aan kracht. We willen de kansrijkere doelgroep die door de gevolgen van Corona zijn/haar baan heeft verloren snel weer aan het werk helpen in samenwerking met een “ecosysteem” van 12 uitzendbureaus. Deze doelgroep, die over een recent arbeidsverleden beschikt, kan snel bemiddeld worden naar een baan. Door mensen bij de aanvraag voor bijstand direct te signaleren, in samenwerking met uitzendbureaus, winnen we tijd. De vorm is een samenwerkingsverband met verschillende uitzendbureaus, waarbij één partij met de gemeente het Werkloket vormt met 2 ervaren intercedenten die kandidaten screenen op hun werkervaring, opleiding en wensberoep. Vervolgens worden de kandidaten gewezen op vacatures bij de deelnemende uitzendbureaus. Het Werkloket wordt aangestuurd door een hoofd van Den Haag Werkt en een coördinator van het uitzendbureau.

Inmiddels zijn bijna 400 inwoners verwezen naar het Werkloket PPS en zijn 126 burgers succesvol naar een baan bemiddeld; 22 anderen doen vanwege bv. het oppakken van een studie geen beroep meer op een bijstandsuitkering. De basis van het project is een uniek samenwerkingsconcept en krijgt navolging in andere steden in Nederland.

5.2 Ondernemersklimaat voor nu en later

Het gewenste resultaat van deze interventie uit het sociaal-economisch Herstelplan

De corona-crisis stelt ondernemers voor nieuwe uitdagingen. Hun businessmodellen moeten worden aangepast om mee te gaan met de nieuwe maatregelen en mogelijkheden. Hun diensten en verkoopkanalen worden gedigitaliseerd. Werknemers moeten worden ondersteund bij het thuiswerken en personeel moet worden omgeschoold of juist extra worden aangetrokken. Ondernemers hebben vragen over de corona-maatregelen en de mogelijkheden. Voor nieuwe ondernemers biedt de crisis kansen en zij willen in deze tijd een bedrijf starten. We willen ook in komende jaren het ondernemingsklimaat met zoveel mogelijk partners optimaliseren, onze ondernemers helpen, zodat zij blijven doen waar ze het beste in zijn: ondernemen. Daarmee gaan we op korte termijn baanverlies en faillissementen tegen.

Op hetzelfde moment werken we aan de stadseconomie van de toekomst en bouwen we op de langere termijn aan een sterkere en meer crisisbestendige basis. We gaan in de periode 2020-2022 onze economie weerbaarder en bestendiger voor de volgende crisis maken door verbreding, kennisontwikkeling, onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Hierdoor kunnen onze bedrijven meer meeprofiteren van ontwikkelingen als verduurzaming en digitalisering. De inzet is om de middelen van het herstelplan aan te vullen met bijdragen vanuit onder andere het Nationaal Groeifonds, middelen van ministeries, Europese fondsen zoals de Recovery Resilience Facility, Kansen voor West en de provincie (Human Capital Agenda).

We hebben acties uitgezet rond de toekomst van Scheveningen badplaats. Natuurlijk speelde het probleem van een overvolle badplaats bij zomerse dagen al veel langer maar de Coronapandemie zorgde ervoor dat dit thema zeer hoog op de agenda kwam te staan. Onze inzet is erop gericht om, samen met bewoners en ondernemers, overlast terug te dringen om de leefbaarheid van heel Scheveningen te vergroten. De afgelopen periode is heel veel ervaring opgedaan met crowdmanagement en zogenaamde druktescenario's. We werken aan veiligheid en handhaving, mobiliteit, gastvrijheid en communicatie. De inzet van deze maatregelen wordt via diverse kanalen gecommuniceerd naar de bezoekers. Met deze acties wordt Scheveningen 'klaargestoomd' voor de periode dat de badplaats weer kan opstarten en bezoekers kan verwelkomen. Voor de langere termijn, ook onderdeel van de plannen, zullen de structureel benodigde voorzieningen voor de huidige hoeveelheid bezoekers in kaart worden gebracht en komen we, samen met bewoners en ondernemers, tot een hernieuwde toekomstvisie voor de badplaats Scheveningen in context met haar omgeving: de stad Den Haag en haar 11 kilometer lange kuststrook. Zie voorts RIS308245.

Veel ondernemers laten veerkracht zien in deze moeilijke tijd en zoeken naar nieuwe mogelijkheden om te blijven ondernemen. Om ondernemers in de kwetsbare wijken hierbij te ondersteunen gaan er binnenkort twee extra bedrijfscontactfunctionarissen aan de slag voor de wijken Transvaal/Schilderswijk en Laak. Ook werven we nieuwe startende ondernemers voor de Ondernemersschool. Verder is het programma 'Toekomstgericht Ondernemen' in pilotvorm van start gegaan voor ondernemers die willen hervormen of vernieuwen. Daarnaast kunnen ondernemers gratis sparren en klankborden over hun toekomst als zelfstandig ondernemer via de heroriëntatie. Ook worden de online aankopen bij lokale ondernemers gestimuleerd. Zo is er reeds een blog op denhaag.com met

alle mogelijkheden voor online & click en collect binnen en buiten de binnenstad.

Deze zomer komt er een subsidieregeling voor ZZP'ers om netwerk- en themabijeenkomsten te organiseren. Hiermee wordt ingespeeld op een grote behoefte bij ZZP'ers. We ontwerpen een ook een stimuleringsregeling voor het opzetten van nieuwe projecten om de innovatiekracht van Den Haag te vergroten. In deze aanpak past ook een subsidie YES!Delft voor het aantrekken en vestigen van 40 nieuwe innovatieve bedrijven in Den Haag in 2022. Ook is er een samenwerkingsovereenkomst met onder andere de politie, kennisinstellingen en bedrijven voor een I-lab veiligheid. Deze partijen betrekken in het najaar een gedeelde fysieke locatie. We investeren in artificial intelligence (AI) samen met TU Delft, TNO, CLAIRE, HSD, Universiteit Leiden, het ministerie van J&V en IQ. De proposities uit Den Haag voor onder meer AI zijn onderdeel van de nationale AI agenda die uit de 1^e tranche van het Nationaal Groeifonds een toekenning heeft gekregen.

Er wordt extra ingezet op maakindustrie en zorginnovatie. Hiervoor worden kwartiermakers aangetrokken. Arbeidsmarkt en onderwijs worden beter op elkaar afgestemd samen IQ en ROC Mondriaan, samen met ondernemers in de maakindustrie en zorg.

Stel, je hebt een bedrijf dat jarenlang lekker liep maar mede door corona ten onder gaat. Hoppa, gewoon je onderneming helemaal omgooien naar iets nieuws. Althans, dat is wat Rami El Najjar deed. Hij heeft een productiebedrijf voor reclamefolders maar zijn toekomst bestaat uit... brood bakken! Dat bedoelen we niet letterlijk, want Rami gaat niet zelf zijn handen in het deeg zetten. Zijn bedrijf Reclameverspreidingen Haaglanden wordt een industrieel productiebedrijf voor Arabisch brood. "Omdat ikzelf van Arabische afkomst ben én weet dat er steeds meer van dit brood in Nederland wordt gegeten. We hebben flink nagedacht en we denken dat dit een succes gaat worden." "Natuurlijk heb ik het even moeilijk gehad", vervolgt Rami. "Corona was de finale klap voor Reclameverspreidingen Haaglanden. Maar ik denk liever in oplossingen dan in problemen, dus het idee van een industriële bakkerij kwam al snel", vertelt Rami.

Zo'n bedrijfstransformatie brengt een hoop vragen met zich mee. Van het aanvragen van vergunningen tot het zoeken van nieuw personeel. Rami wendde zich tot [het Ondernemersportaal van gemeente Den Haag](#), en daar is 'ie tot de dag van vandaag blij mee.

Rami: "De medewerkers van het Ondernemersportaal hebben echt verstand van zaken en denken met je mee. Ik ben vanaf het begin af aan zeer goed geholpen. Bij het aanvragen voor een bepaalde vergunning weten ze direct bij wie je moet zijn. Ik heb een hoop tijd en energie bespaard door het Ondernemersportaal te benaderen."

De medewerkers van het Ondernemersportaal hebben Rami zelfs geholpen aan nieuw personeel. "Ik zocht deegmakers, en ze gaven me direct het nummer van een aantal deskundigen op dat gebied. Daar zijn we nu succesvol mee in gesprek", vertelt hij.

In de buurt, 8 januari 2021

5.3 Onderwijs en perspectief voor de jeugd

Het gewenste resultaat van deze interventie uit het sociaal-economisch Herstelplan

Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's om onderwijsachterstanden en studievertraging zoveel mogelijk te voorkomen. Den Haag heeft een belangrijke rol om een integrale en robuuste aanpak te bevorderen en ervoor te zorgen dat ook leerlingen die het meest baat hebben bij de programma's in beeld zijn. Denk daarbij aan extra ondersteuning in de klas, meer extra (inhaal)lessen via verlengde leertijd en vakantiescholen, huiswerkfaciliteiten en -begeleiding, een device en toegang tot internet voor iedere leerling (gericht op kinderen uit een gezin met een Ooievaarspas) en goede toegankelijkheid van voor- en vroegschoolse voorzieningen. Daarnaast willen we Haagse jongeren perspectief bieden onder andere door stageplekken en (om)scholingsmogelijkheden aan te bieden, creëren we meer plekken in de stad voor zelfstudie en zorgen we voor aantrekkelijke activiteiten voor jongeren om de herfst en de winter door te komen.

Half december moesten de scholen opnieuw dicht. Sommige in het herstelplan geplande activiteiten konden niet doorgaan door de lockdown. Wel is al voorgesorteerd om aan de slag te gaan zodra de maatregelen dat toelaten. Op dit moment zijn de huiswerkfaciliteiten in bibliotheken weer opgestart voor kwetsbare jongeren. Er zijn op de vijf bibliotheken en twee locaties van St. Jeugdwerk die dit aanbieden ervaren vaste huiswerkbegeleiders en hulp van vrijwilligers. De huiswerkbegeleiders zijn geselecteerd op mbo/hbo-niveau, bij voorkeur PABO. De vrijwilligers beschikken over les-ervaring en hebben affiniteit met de doelgroep.

Ook is de pilot 'Student voor Educatie' in samenwerking met de schoolbesturen en de Universiteit Leiden uitgebreid van 4 naar 10 scholen. Inmiddels zijn er 24 studenten ingezet, ook om leerlingen te helpen tijdens het onlineonderwijs. Voor een Educatief Buitenschools Programma 4-12-jarigen hebben welzijnsinstellingen die actief zijn in de wijken waar de meeste kinderen met risico op achterstand wonen, een programma gemaakt voor huiswerkbegeleiding.

Alle aanvragen voor devices, zoals laptops, van leerplichtige kinderen met een Ooievaarspas zijn binnen de bestaande afspraken gehonoreerd. Inmiddels zijn er gesprekken gevoerd met aanbieders over een leveringscontract van chromebooks voor brugklassers. In het komend schooljaar kunnen brugklassers met een Ooievaarspas daarmee voorzien worden.

Er is een aanbod van Jinc gedaan voor vmbo-scholen om bliksemstages te organiseren voor vmbo-leerlingen. ROC Mondriaan gaat praktijkgerichte techniekopdrachten vmbo aanbieden. Werkgevers in zorg, onderwijs, techniek en logistiek, de HMS en het theater De Vaillant bieden stageplekken aan voor kwetsbare leerlingen. Samen met het mbo wordt gewerkt aan oplossingen en alternatieven voor Entree-scholieren. Met verschillende dienstverleners, zoals het Servicepunt Arbeid,

is gewerkt aan extra plekken om jongeren op te vangen die voortijdig stoppen met hun opleidingen. Er zijn inmiddels ook offertes van vier (culturele) locaties om studieplekken met wifi te creëren waar (4x) minimaal 30 personen kunnen studeren voor de periode april tot en met september 2021.

Met de half december ingestelde lockdown en de daaropvolgende avondklok vonden wij het extra van belang om te kijken wat er wel kon voor deze groep. Er werd een aanbod van activiteiten opgezet voor jongeren in de decembermaand. Er waren tal van online-activiteiten, zoals livestreams van met muziek, pub quiz, e-sports, online escape rooms en chatsessies. Ook hebben jongeren in Duindorp de straten versierd en er was extra aandacht voor eenzaamheid onder jongeren.

Om ervoor te zorgen dat jongeren deze tijd zo goed en energiek mogelijk doorkomen is er in het herstelplan een subsidieregeling aangekondigd waarmee activiteiten kunnen worden gefinancierd. Dit is de Subsidieregeling jongeren actief in coronatijd Den Haag 2021 (RIS308034) die op 10 maart jl. in werking is getreden en loopt tot 1 oktober 2021.

Met een subsidieplafond van € 700.000, - biedt de regeling ruimte voor creatieve initiatieven in de stad. De doelstelling van de regeling is het bevorderen van de participatie en het welbevinden van jongeren tussen de 16 en 27 jaar. In de eerste paar weken zijn er 15 uitgewerkte aanvragen binnengekomen en hebben nog veel meer maatschappelijke organisaties en sociaal ondernemers aangekondigd dat ze werken aan plannen. Bij het beoordelen van de plannen hebben jongeren zelf een actieve rol.

Naar aanleiding van een aantal signalen van partners van Den Haag Inside Out die deel hebben genomen aan de avondklokprogrammering, hebben zij begin maart een brainstorm georganiseerd met jongeren. Het resultaat is gebruikt voor de vervolprogrammering voor en met jongeren tot de zomer. Ook zijn er nieuwe samenwerkingen ontstaan tussen o.a. culturele instellingen en jongerenorganisaties.

De hierna volgende afbeeldingen laten een deel van de opbrengst van de brainstorm zien.

EMPATHIE MAP

1. WAT DENKT EN VOELT DE JONGERE?

- Ik voel me alleen en zie geen licht aan het einde van de tunnel.
- Ik kan mijn gevoelens niet uitdrukken
- Ik kan mijn energie en emoties niet kwijt

2. WAT ZEGT EN DOET DE JONGERE?

- Ik voel me niet gehoord
- Ik word niet gezien
- Rellen
- Dingen schoppen buiten
- Niemand houdt rekening met mij
- Ik ben het zat
- Ik heb niemand
- Ik heb geen toekomst

3. WAT HOORT DE JONGERE?

- Je bent een herrieschopper
- Je bent lui
- Je houdt geen rekening met andere
- Je stelt je aan
- Je kan toch eenvoudig je focus op je creativiteit zetten?
- Wat is zo erg om thuis te zijn?
- Dit is heerlijke tijd om aan jezelf te werken
- Er komt een derde golf aan
- Het gaat niet goed komen
- Elke dag meer doden door de virus
- We zitten nog lang in deze situatie
- Leven zou nooit meer zelfde zijn

AANTAL GEVRAAGDE JONGEREN: +/- 75
LEEFTIJD TUSSEN 16 & 27
WONEND IN DH MET NAME
SCHILDERWIJK, TRANSVAAL,
ESCAMP, LAAK, SEGROEK,
KORTENBOS, DUINDORP,
SCHEVENINGEN

4. WAT ZIET DE JONGERE?

- Statistiek met cijfers van covid patiënten en aantallen doden
- News over covid en hoe het alleen maar erger zal worden
- Alles is dicht is dicht hier maar bij bureaus zoals België winkels openInfluencers en andere jongeren die posten dat ze in warmere landen zoals in Dubai, Curaçao, New Zeeland zitten te feesten en genieten
- Gelosten gyms, buurthuizen, theaters enz. plekken waar ik me goed kon voelen als ik down was
- Iedereen is online

5. WAT IS DE PIJN VAN DE JONGERE?

- Geen mogelijkheid om te sporten met name sluiten gyms is p onlogisch
- Communicatie niet gericht op mijn doelgroep
- Ik kan niet lang thuis blijven want hen geen stabiele thuis situatie
- Ik ben bang om thuis te zijn
- Ik wil nieuwe connecties maken maar kan niet behalve online

6. WAT WIL DE JONGERE?

- Ik wil echte connecties maken
- Ik wil weten wat nou de plan is?
- Ik wil naar normaal naar buiten kunnen.
- Ik wil mijn emoties kunnen uitdrukken
- Ik wil dat naar me echt geluisterd wordt
- Ik wil dat ik betrokken wordt
- Ik wil ook mijn creativiteit ontdekken en goed bezig zijn
- Ik wil een doel hebben
- Ik wil kind kunnen zijn
- Ik wil experimenteren en leren
- Ik wil ontwikkelen

CONNECTIE

- No Social media day - een dag zonder social media
- Outdoor interconnectie spellen zoals eye -gazing, stoep randen, nature land mark maken, Treasure hunts (speur tocht) enz
- Dating & connectie games zoals speed daten, dating shows, enz.
- Negatieve effecten van social media aankaarten maar op humoristische manier

PERSPECTIEF & GROEI

- Works & Seminars over groeien in covid tijd
- Competities waarin jongeren thuis kunstwerken, gedichten, tekeningen enz., kunnen maken en opsturen en winnaars worden bekend gemaakt op een end event
- Beste Quote competitie. De beste quotes van jongeren komen op grote posters in de stad te hangen
- Portretten maken van jongeren en ondernemers die gegroeid zijn tijdens deze periode
- Kansrijken beroepen sexier presenteren

ACTIE & PARTICIPATIE

- Covid escape room
- Een maand lang programma organiseren waarin alles activiteiten en resultaten samen komen
- Meeloop dagen organiseren tussen jongeren en brandweer, hulpdiensten enz . en dat documenteren
- Fiets drive in bioscoop
- Talentenjachten & talentontwikkeling weer terug
- Outdoor comedy shows
- Jeugduitwisseling tussen de haagse wijken

COMMUNICATIE

- Nadruk op positiviteit
- Een docu maken van verschillende jongeren uit verschillende wijken hoe hun dag eruit ziet tijdens deze pandemie
- Kracht van herhaling dus marketing campagne met een positieve boodschap blijven herhalen zoals 'handen wassen' maar dan bijvoorbeeld:
 - 'Summer is Coming!'
 - 'Geef nooit op'
 - Jongeren zijn onze toekomstige werkgever

5.4 Bouwen en verduurzamen voor en door onze inwoners

Het gewenste resultaat van deze interventie uit het sociaal-economisch Herstelplan

We laten ons niet vertragen door corona. We bouwen door met onze partners en zorgen dat we in de periode 2021-2023 het aandeel Hagenaars dat werkt in Haagse bouwprojecten fors vergroten en dat we extra stageplaatsen creëren.

We gaan de komende jaren fors inzetten op het verduurzamen van de stad. Hiermee zijn we natuurlijk al druk bezig. Maar we willen dit intensiveren met hulp van marktpartijen en extra externe capaciteit. Daarmee besparen we energieverbruik, creëren we meer werkgelegenheid voor Hagenaars en investeren we in de woningkwaliteit en het wooncomfort. We beginnen in de wijken waar de toekomstige energievoorziening bekend is en waar gelijksoortige woningen geclusterd kunnen worden aangepakt.

Aan het begin van de Corona crisis (maart 2020) is gestart met de Direct bespaar actie. Sociale ondernemingen hebben met behulp van lokale mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, al circa 5.000 kleine energiebesparende maatregelen bij mensen thuis uitgevoerd.

Ook bij de collectieve inkoopacties zijn lokale partners betrokken zodat werkgelegenheid lokaal gestimuleerd wordt. Bij de Haagse

Duurzame Dakenjacht wordt samengewerkt met een lokaal installatiebureau (Solar Engineers). Particuliere eigenaren in Den Haag kunnen meedoen met de collectieve inkoop van energiebesparende maatregelen en gebruik maken van de bestaande subsidieregelingen. Waar de kans zich voordoet wordt dit straatgewijs opgepakt. In overleg met de woningbouwcorporaties wordt gezocht naar samenloop in onderhoud en renovatie zodat de werkzaamheden gunstiger kunnen worden

aanbested en daarbij ook ingezet kan worden op extra Haagse arbeidsplekken. Voor de korte termijn zijn de bestaande onderhoudsplannen richtinggevend. Voor de middellange termijn proberen we de onderhoudsplannen per gebied op elkaar af te stemmen. Daarnaast gaan we sportaccommodaties verduurzamen.

Recent zijn op verschillende sportaccommodaties maatregelen doorgevoerd. Zo is bij VV Haagse Hout het dak geïsoleerd en is ledverlichting geplaatst, heeft SV Erasmus zonnepanelen geplaatst en is bij Sint Sebastiaan bij de renovatie van het clubgebouw geïsoleerd, vloerverwarming aangebracht en zonnepanelen geïnstalleerd.

Er zijn gesprekken gevoerd met projectontwikkelaars en bouwers over hoe kan worden samengewerkt aan het op tempo doorzetten van bouwprojecten, ondanks de crisis, en hoe werkgelegenheid ten gunste kan komen van inwoners van deze regio. Er wordt in de komende periode verder gewerkt aan het opzetten van de Haagse bouwalliantie. De werkloosheid als gevolg van de coronacrisis is, dankzij de steunpakketten van de overheid, nog veel lager dan oorspronkelijk was verwacht. Daarom zijn er nog niet de grote aantallen werklozen om te begeleiden naar het werk in de bouw. Daar dreigt momenteel eerder vertraging door problemen met de levering van materiaal dan door een gebrek aan personeel.

5.5 Kwetsbare inwoners sociaal en vitaal

Het gewenste resultaat van deze interventie uit het sociaal-economisch Herstelplan

Corona vermindert de sociale interactie. Met name in de wijken waar de ruimtes en sociale activiteiten al onder druk staan, leidt dit tot verder isolement en toenemende kwetsbaarheid. Zolang de coronamaatregelen gelden, zetten we extra stappen voor kwetsbare inwoners, van jong tot oud. Sociale samenhang is een voorwaarde voor herstel. Door alle lagen van de bevolking heen. We zorgen dat we goed in contact zijn met hen die dat nodig hebben en zorgen dat de Hagenaars elkaar kunnen blijven ontmoeten en helpen. Zo investeren we in welzijn en voorkomen we opstapeling van latere maatschappelijke kosten. Voor de periode na corona zorgen we voor meer (woning)bouwprojecten. Gericht op kwetsbare doelgroepen, zoals dak- en thuislozen en cliënten die lang vastzitten in niet passende zorg- of opvangvoorzieningen, maar waarvoor geen woning beschikbaar is.

Daarnaast is woningnood onder kwetsbare groepen groot. Recent onderzoek toont aan dat de sport- en beweegdeelname in Nederland, over de hele linie, lijdt onder de corona-crisis. De sportdeelname in vooral stadsdeelcentra Centrum, Escamp en Laak blijft achter. In Escamp en Laak wordt minder georganiseerde sport en beweging beoefend. Uit sportonderzoek specifiek voor Den Haag blijkt dat veel beweegwinst te behalen valt bij de volwassen beroepsbevolking. Daarom organiseren we extra streetsport-activiteiten voor jongeren én volwassenen, vooral in wijken waar veel kwetsbare mensen wonen. Mensen die nu te weinig bewegen stimuleren we zo om (samen) meer te sporten en bewegen. Deze activiteiten worden met daartoe geselecteerde sportverenigingen ingezet en opgezet, met als doel om deelnemers toe te leiden naar sport in verenigingsverband. Ook bieden we jongeren hiermee plezier en brengen we structuur terug in hun dagindeling.

De 2^e lockdown van half december, in combinatie met de invoering van de avondklok leidde tot beperkingen op te organiseren activiteiten en ontmoetingen, en tegelijkertijd maakt het de noodzaak voor onderling verbondenheid groot. Er wordt voorgesorteerd op tijden wanneer er meer kan. Enkele voorbeelden: er wordt een bijdrage verstrekt aan Resto Van Harte (in het kader van maaltijdenbezorging) en het Haags Songfestival (een samenwerking met bewoners(organisaties), maatschappelijke initiatiefnemers en -organisaties). Gezien de behoefte aan fysieke ontmoetingen binnen geldende maatregelen worden aanvullende plannen gemaakt. In samenwerking met het welzijnswerk zijn twee voorstellen uitgewerkt voor outreachend welzijnswerk met een focus op specifieke doelgroepen waarbij ingestoken wordt om te denken en te werken vanuit de Haagse burger met een hulpvraag. En om voor hen de drempel te verlagen. Er wordt gestart met mobiele Servicepunten XL ("opbouwbusen") om de mensen in de wijk te mobiliseren.

In de decemberperiode en de avondklokperiode is extra outreachend jongerenwerk bij de welzijnsorganisaties in gezet. Daarnaast is een scenario voor team straatwerk/straatcoaching uitgewerkt vertrekkend vanuit overlast op hotspots, maar met oog voor het bieden van toekomstperspectief, mede in overleg met stadsdelen, politie en gemeente. Voor de zomer zijn er afspraken met de uitvoerende partijen.

Sporten is gezond en een manier om elkaar te ontmoeten; helaas legt Corona al lange tijd beperkingen aan op de sportbeoefening. Verenigingen zetten zich in om waar mogelijk aanbod voor leden en niet-leden te organiseren. Daarnaast gaat het streetsportaanbod voor de jeugd op playgrounds in de stad onverminderd door. Er wordt veel energie gestoken in een actieplan de sport weer op te starten zodra versoepelingen van de maatregelen dit toelaten. Onderdeel van dat plan zijn onder andere wijkgerichte activiteiten zoals straat-

sport, stimuleren van sporten via bestaande sportorganisaties en sportactiviteiten en het ondersteunen van extra (sport)activiteiten. Dit alles wordt ondersteund door een groot-schalige publiekscampagne met aandacht voor het belang van sporten en bewegen bij verschillende doelgroepen.

Voor het voortbestaan van sportorganisaties heeft de gemeente op verschillende manieren de verenigingen ondersteund, onder andere kwijtschelding van de huur van gemeentelijke sportaccommodaties. Ook wordt ingezet op een steun in de rug aan maatschappelijke organisaties (door middel van het verstrekken van een eenmalige subsidie) die als gevolg van de coronamaatregelen verliezen hebben geleden. Bij organisaties die verder in de problemen dreigen te geraken bieden we maatwerk aan.

Veel mensen hebben het moeilijk op de woningmarkt op dit moment. Helaas constateren we dat het oplossen van het woningtekort voor alle bijzondere doelgroepen niet kan. Er zijn keuzes en doorbraken nodig, zodat de tekorten voor de meest urgente groepen snel opgelost kunnen worden. Daarom wordt er nagedacht over de vorming van een 'Doorbraakplan' huisvesting zorgdoelgroepen. In zo'n plan kan de strategische koers worden vastgesteld en kunnen gebieden en locaties benoemd worden waar de woonplekken gerealiseerd gaan worden.

Voetbalverenigingen, zoals SVH in het Wateringse Veld, zorgen ervoor dat de trainingen gewoon doorgang vinden voor de jeugd en nu ook de jongeren tot en met 26 jaar. Daarnaast hebben zij hun deuren tijdens de sluiting van de scholen en tijdens schoolvakanties geopend door middel van inloopmiddagen, voor kinderen uit de wijk waaronder ook niet-leden. Dit initiatief wil de club voortzetten in de mei- en de zomervakantie. Een ander mooi voorbeeld zijn de inlooptrainingen op de eigen accommodatie die hockeyclub HDM in Haagse Hout nu organiseert voor groepjes van vier volwassenen.

5.6 *Impuls aan bezoekerseconomie en binnenstad*

Het gewenste resultaat van deze interventie uit het sociaal-economisch Herstelplan

Net als in de rest van Nederland heeft de bezoekerseconomie in Den Haag forse klappen gekregen. Het bezoek aan de binnenstad en Scheveningen ligt gemiddeld genomen op zo'n 50% onder het niveau van voor de crisis. Momenteel kunnen er, buiten noodzakelijke reizen, geen bezoekers in de stad komen. Veel ondernemers lopen hierdoor inkomsten mis. In de binnenstad dreigt leegstand, wat een sneeuwbaaleffect kan creëren (leegstand leidt tot nog meer leegstand), en leegstand kan ook leiden tot ondermijning. Meerdere ondernemers, waaronder hoteleigenaren, hebben het financieel zwaar en kijken tegen een dreigend faillissement aan.

Om de impact van de crisis op de Haagse bezoekerseconomie en congresmarkt in de nabije toekomst tegen te gaan, werken we samen met ondernemers in de sector aan het aantrekkelijker maken van de stad voor bezoekers. Zo dragen we bij aan het economische succes en zekerheid van ondernemers en toeleveranciers in de sector en de daarin werkzame mensen. We hebben niet de ambitie dat, nu het corona-virus nog sterk aanwezig is, op dit moment grote stromen bezoekers naar de stad te trekken. Maar we zorgen dat we straks wel als één van de eerste internationale ontmoetingssteden weer grote bezoekersaantallen fysiek verwelkomen, zodra dat weer kan en mag. Kenners geven aan in de toekomst vaker een pandemie te verwachten. Op deze manier werken we met de sector naar aan vernieuwing die ons in de toekomst een meer robuuste bezoekerseconomie en congresmarkt geeft.

Ook werken we eraan om van de Haagse binnenstad de beste corona-bestendige binnenstad van het land te maken. We gaan werken aan voorkomen en oplossen van corona-knelpunten (bijvoorbeeld drukke pleinen of winkelstraten). Daarnaast willen we leegstand in de Haagse binnenstad tegengaan. We houden de binnenstad levendig, aantrekkelijk voor bezoekers en vruchtbaar voor ondernemers. Met oog op de Corona-pandemie, en ook met oog op de renovatie van het Binnenhof.

Bovenop de effecten van de Corona-pandemie staan we aan de vooravond van een groot-schalige renovatie van het Binnenhof, wat de ondernemers in de Binnenstad raakt. Daarom investeren wij gericht in maatregelen om de bezoekerseconomie snel op niveau te brengen.

De verwachting is dat er in de 2^e helft van het jaar, onder restricties, weer evenementen kunnen plaatsvinden. Momenteel worden de aanvragen voor grootschalige publieks-evenementen beoordeeld. Binnenkort maakt het college bekend welke evenementen op subsidie kunnen rekenen, zodat organisatoren aan de slag kunnen. Het financiële risico voor de organisatoren wordt grotendeels afgedekt doordat het Rijk via het 'Garantiefonds Evenementen' garant staat voor gemaakte kosten wanneer het evenement door corona onverhoopt toch niet kan doorgaan.

Ook is een marketingcampagne voorbereid, die flexibel kan worden ingezet als de geldende coronamaatregelen dit toelaten. Hetzelfde geldt voor de promotie van de horeca. Er is gestart met de ontwikkeling van een crowd management tool die actueel inzicht moet geven in drukke en rustige plekken, waarmee we bezoekers actiever kunnen spreiden. Verder zijn diverse gastvrijheidsacties gereed om bezoekers weer op een gastvrije en veilige manier in de binnenstad te ontvangen als de winkels en horeca weer (verder) opengaan. Tot slot zijn er diverse acties gestart om voorop te lopen op het gebied van hybride congressen. Zodra het enigszins mogelijk is starten we ook met het bewerken van de (nationale) congressenmarkt.

Leegstand heeft een negatieve invloed op de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Daarom zijn vastgoedsessies belegd met vastgoedeigenaren en stakeholders over de tijdelijke of nieuwe invulling van leegstaande panden in de binnenstad.

Voor de 'route' van Plein tot Plaats worden

momenteel panden, bomen en objecten geselecteerd welke aangelicht kunnen worden. Na de zomer start de uitvoering van het aanbrenge van de verlichting. Daarmee ontstaat een aantrekkelijke en attractieve route rond het Binnenhof. Daarnaast wordt er gewerkt aan stimuleringsregelingen om ondernemers in de binnenstad de mogelijkheid te geven om subsidie aan te vragen voor verlichting van panden en de verbetering van de gevels in de Vlamingstraat en de Spuistraat. Deze regelingen worden komende zomer gepubliceerd.

In het Museumkwartier hebben de stakeholders zich verenigd in de stichting Museumkwartier en er is een meerjaren-programma voor het Museumkwartier opgesteld. In het programma is een openings-evenement in oktober voorzien en een aansprekende winterprogrammering. Het programma is schaalbaar en daarmee aan te passen aan de dan geldende coronamaatregelen. Het college ziet hierin ook een belangrijk stap in de ambitie om de bezoekers rond het Binnenhof op peil te houden.

Ondernemersportaal Adviseurs denken mee over veilige oplossingen binnen de coronaregels

Hotline met de gemeente

Het Ondernemersportaal krijgt meer telefoontjes dan ooit. Haagse ondernemers willen weten wat nog wel kan en mag in coronatijd. Ze zijn vindingrijk en stilzitten is geen optie. De adviseurs denken mee over veilige oplossingen binnen de regels.

Fabienne Baart begon dit jaar met één horecazaak en eindigt er met twee. Op z'n minst verrassend na de lockdown van 13 maart, de heropening op 1 juni en opnieuw dichte deuren sinds 14 oktober. Op tenniscomplex de Mets Banen is Fabienne eigenaar van Mets Brasserie. 'Al op 15 maart zijn we begonnen met maaltijden bezorgen bij ouderen. Dat was meteen een groot succes. We maakten al snel zestig tot tachtig maaltijden per dag. Vrijwilligers hielpen mee met koken en rondbrengen.'

De bezorgmaaltijden brachten Fabienne in een woongebouw voor senioren van zorginstelling Respect aan de Nieuwe Parklaan. 'Beneden is een prachtig restaurant met een groot terras. Respect zocht een nieuwe exploitant. Om een lang verhaal kort te maken: op 1 augustus hebben mijn compagnon Esther Ottens en ik Brasserie Zamen geopend. In dit deel van Scheveningen blijkt grote behoefte aan een restaurant met betaalbare lunches en diners. Veel gasten kennen ons al van de bezorgmaaltijden. Het leek toch nog een fantastisch jaar te worden, tot op 14 oktober alles weer op slot ging.'

Nooit in wachtstand

Ondernemen in coronatijd is behoorlijk ingewikkeld. Fabienne heeft meermaals contact gezocht met het Ondernemersportaal. 'Toen het tennispark weer open mocht, bleef onduidelijk of een loket voor takeaway was toegestaan. Ik belde de gemeente en kreeg adviseur Menno Roos

Horeca-ondernemer Fabienne Baart in gesprek met Menno Roos van het Ondernemersportaal in de nu tijdelijk gesloten brasserie Zamen. HENRIËTTE GUEST

Antwoord op vragen

■ Het Ondernemersportaal geeft Haagse ondernemers antwoord op vragen over regels, vergunningen en procedures van de gemeente. De adviseurs informeren en denken mee over oplossingen.

■ Kijk voor een abonnement op de nieuwsbrief 'Den Haag Onderneemt' en voor de meest gestelde vragen over de coronaregels op de website.

■ Tot nader order is er geen inlooppreekuur op het stadhuis. De adviseurs zijn telefonisch te bereiken (maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur) of via e-mail.

Meer informatie?
denhaag.nl/ondernemersportaal
(070) 353 60 04

aan de lijn. Hij beloofde het uit te zoeken en belde snel terug met het antwoord. Die informatie belde ik door aan collega's op andere tenniscomplexen. Sindsdien heb ik een hotline met Menno. Hij is mijn aanspreekpunt bij de gemeente. Je staat nooit in de wachtstand en hoeft niet ti keer terug te bellen.'

Het Ondernemersportaal is sinds begin dit jaar gevestigd in het atrium van het stadhuis. Adviseurs van uiteenlopende afdelingen zitten bij elkaar. Ze hebben hun eigen specialisme, van horeca en detailhandel tot bouwvoorschriften. De ondernemer kan op één plek met al zijn vragen terecht.

Corona

Maar al sinds maart werken de adviseurs vanuit huis. 'Veel vragen hebben nu met corona te maken,' vertelt Menno Roos.

'Wat opvalt, is hoe vindingrijk ondernemers zijn. Ze doen alles om toch aan het werk te blijven. Sportscholen verplaatsen hun lessen naar buiten. Leveranciers aan de horeca richten zich op de consumentenmarkt zoals bierbrouwerij De Kompaan. De gemeente probeert zoveel mogelijk ruimte te bieden, uiteraard binnen de regels. Het moet wel veilig zijn.'

Vertrouwen in de toekomst

Fabienne heeft vertrouwen in de toekomst van haar beide zaken. 'Voor ons is het geen verloren jaar geweest. We hebben veel geleerd en nieuwe klanten gekregen. Als corona over is, zullen mensen de horeca opzoeken als nooit te voren. We hebben allemaal iets in te halen.'

5.7 Voorkomen van problematische schulden

Het gewenste resultaat van deze interventie uit het sociaal-economisch Herstelplan

Door de corona-crisis komt de bestaanszekerheid van een groeiende groep mensen onder druk te staan. Al kwetsbare groepen zullen extra worden geraakt, maar ook nieuwe doelgroepen, zoals ZZP'ers. Armoede en schulden veroorzaken veel onzekerheid en stress. Dit kan tot ernstige negatieve gevolgen leiden op andere leefgebieden. Het tegengaan van armoede en schulden bespaart de gemeente en de maatschappij daarom aanzienlijke kosten. We voorkomen zoveel mogelijk dat de corona-crisis leidt tot verergering van de schuldenproblematiek in onze stad en we gaan proactief aan de slag met het voorkomen van nieuwe schuldproblemen en/of nieuwe probleemgroepen.

We willen met vroegsignalering meer mensen met financiële zorgen bereiken en hen vroegtijdig verbinden aan de juiste ondersteuning, zodat de geldzaken geen geldzorgen worden. In het eerste kwartaal ontvingen wij signalen van 5.679 burgers met een betalingsachterstand bij een van onze vastelastenpartners zoals energieleveranciers, woningcorporaties en zorgverzekeraars. We verwachten op 5.000 signalen uit te komen per maand.

10% van de gesproken inwoners geeft aan dat Corona de directe oorzaak is van hun financiële problemen. Met al deze inwoners is contact gezocht (met een persoonlijke kaart en/of telefonisch).

De Vroegsignalering communiceren we in de Stadskrant en in buurtkranten, met een verwijzing naar de Helpdesk Geldzaken. Daarnaast zijn specifieke communicatieacties

Kan ik u helpen?

**HELP
DESK
GELD
ZAKEN**

Den Haag

Beste stadsgenoot,

We kregen bericht dat u achterloopt met de betaling van uw zorgverzekering, huur, water of energie. We kunnen u gratis helpen om te zorgen dat achterstanden niet verder oplopen. Zo voorkomt u geldzorgen.

Breng samen met ons uw geldzaken op orde

Wij helpen u graag. Bijvoorbeeld door een overzicht te maken van uw inkomsten en uitgaven. Wij kijken dan of u geld kunt besparen. En of u een toeslag aan kunt vragen. Vaak is ook een betalingsregeling mogelijk.

Bel (070) 353 61 88 voor een gratis afspraak

Of maak een afspraak via www.helpdeskgeldzaken.nl.

U kunt zelf kiezen wat u wilt:

- een afspraak bij de Helpdesk Geldzaken in uw buurt
- of een afspraak voor een telefoongesprek.

U kunt ook zelf aan de slag

Op de website www.helpdeskgeldzaken.nl/tips vindt u tips om uw geldzaken goed te regelen en om achterstanden op te lossen.

Hartelijke groet,

consulenten Geldzaken
Gemeente Den Haag

gericht op de doelgroepen jongeren en ondernemers, denk aan een artikel in de Stadskrant over heroriëntatie voor ondernemers.

Ervaring met de bankencrisis leert dat de vraag naar schuldhulp vertraagd op gang komt. Wij bereiden ons voor op extra vraag naar schuldhulpverlening; de betrokken gemeentelijke afdeling wordt hiertoe capacitair uitgebreid met extra consulenten geldzaken, klantbegeleiders, schuldregelaars, budgetbeheerders en administratieve ondersteuners. Daarmee kunnen we een toenemende vraag naar schuldhulpverlening opvangen.

Voor inwoners die inkomen genereren uit een eigen onderneming of werkzaam zijn als ZZP'er kijken we naar opschalingsmogelijkheden voor schuldhulpverlening waarbij we beogen toenemende vraag te ondervangen door te gaan samenwerken met een bedrijf dat is gespecialiseerd in schuldhulpverlening voor ondernemers. Ook zijn via de Nederlandse Schuldhulprouwe landelijk 1.000 schuldhulptrajecten beschikbaar. Wij inventariseren welke

ondersteuning ondernemers nodig hebben om de dienstverlening hierop aan te passen. Verder verkennen we een mogelijke doorstart van de 'Haagse Zaak'. In dit samenwerkingsverband met de Haagse Hogeschool en het Ondernemersklankbord bieden we ondernemers hulp aan bij het op orde brengen van de boekhouding.

Medio maart is een nieuwe rijksregeling van kracht, uitgevoerd door gemeenten, om huishoudens te ondersteunen die door corona-gerelateerde inkomensverlies in de knel komen met het betalen van hun vaste lasten. Afhankelijke van hun woonquote (percentage van het inkomen dat aan vaste woonkosten besteed wordt) komen ze in aanmerking voor een forfaitair bedrag van € 750,- of € 1500,-. De eerste twee weken na openstelling van de regeling zijn 500 aanvragen gedaan. Het aantal aanvragen blijft vooralsnog achter bij de verwachtingen. Vanaf begin april zijn we gestart met een belactie: Tozo ontvangers die zijn aangeschreven over de TONK wijzen we op de mogelijkheden.

6 Slotaline

Gedurende meer dan een jaar beheerst de coronacrisis dagelijks ons leven, zowel privé als zakelijk. Op het moment van schrijven van deze rapportage zijn de lockdown-maatregelen nog van kracht, volgen velen het coronadashboard en de voortgang van de vaccinaties in de hoop dat, met het dalen van de druk op de zorg de maatregelen afgeschaald kunnen worden en het maatschappelijke en economisch leven weer opgepakt kan gaan worden. Tegelijkertijd doemen dan vragen op wat de gevolgen zijn als het economisch vangnet eindigt. Leidt dat tot substantiële effecten in de sfeer van bedrijfsbeëindigingen c.q. oplopende werkloosheid? Idem, voor wat betreft de gevolgen van opgelopen achterstanden binnen het onderwijs en andere sociaalmaatschappelijke gevolgen die reparatie en herstel behoeven. We blijven daarom de maatschappelijke impact van deze crisis volgen en meten en we brengen de gevolgen voor de stad bijeen in de maatschappelijke impactanalyses. De derde impactanalyse ontvangt u tegelijkertijd met deze voortgangsrapportage.

Ook op de langere termijn zullen we moeten omgaan en leren van de gevolgen van deze ontregelende pandemie voor onze stad en regio. Zodat we daar in onze plannen en ambities op in kunnen spelen. Experts houden ons ook voor dat we in de komende periode vaker met dergelijke pandemieën te maken kunnen krijgen. Dat vergt dat we als gemeente en samenleving ook leren van deze crisis en dat we moeten werken aan veerkracht en weerbaarheid.

Het herstelplan kan uiteraard niet alles oplossen maar hiermee zetten we als college belangrijke extra stappen die ons nu en in de toekomst verder brengen. De volgende voortgangsrapportage verschijnt gelijktijdig met het uitbrengen van de Voorjaarsnota.